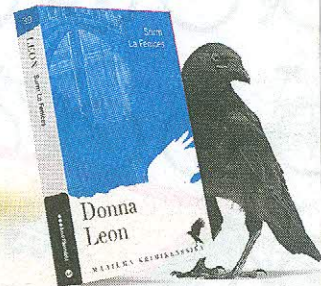

LP

●●● Eesti Päevaleht

ÜLLAR SAAREMÄE:

ka pahadel poistel on hing, hapramgi kui headel

Tänasest
koos LP-ga
Donna Leoni
„Surm La Fenices”

9 772228 226036 >

LP + RAAMAT

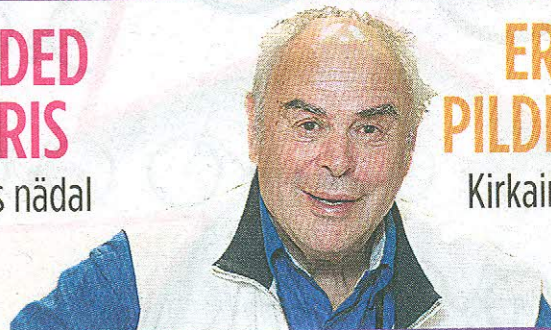

AMBITSIONIKAS OKSANA TANDIT

Moekunstnik võtab riske,
et jõuda oma loominguga
kõikjale maailma

MEIE KÜLA EIDED PAASTULAAGRIS

Ave Nahkur kannatas nädal
aega nälga ja pidas
hoolega päevikut

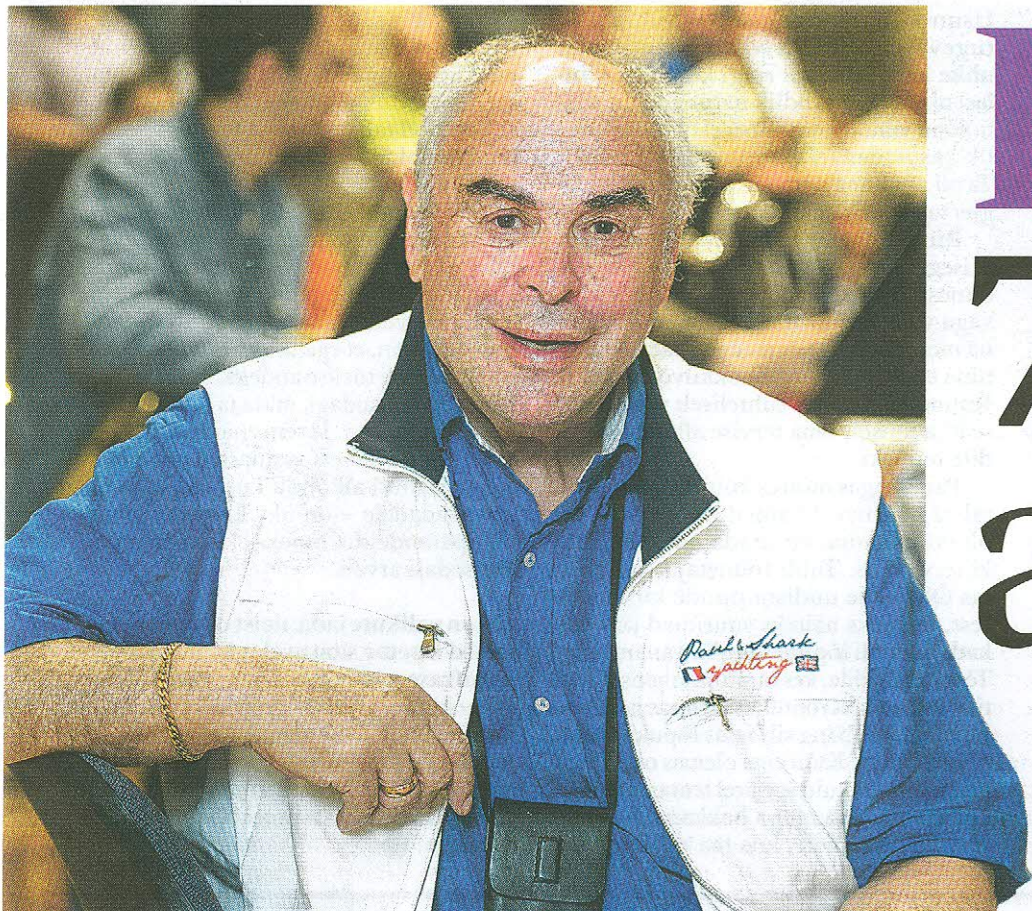
ERI KLASI PILDIALBUM

Kirkaimad hetked
maestro 75
eluaastast

9 772228 226012 >

NR 23 (86)
7. juuni 2014
Hind 1.40

Eri Klasi

75 tegusat aastat

Lappasime koos sünnipäevalapsega tema mahukat fotoarhiivi, noppisime sealt välja kõnekamad pildid ja palusime tänasel juubilaril rääkida juurde mõne loo.

Ingrid Veidenberg
ingrid.veidenberg@lehed.ee

Maestro Klas eile Palmse mõisa jubelikonserdi proovis.

Foto: Tiit Blaas

Maestro Klas eile Palmse mõisa jubelikontserdi proovis.

Foto: Tiit Blaat

Viulipoogen versus dirigendikepp

Muusikakallakuga 21. kooli ma ei lõpetanud, vaid läksin kümendas klassis Otsa-nimelisse muusikakooli.

Mu ema tegi kõikvõimalikke vigureid, et õpiksin viiulit mängima. Mulle meeldis aga hoopis jalgpall. Eriline šokk oli emale veel see, kui teatasin, et lähen poksitreenni. Olime Pärnus suvitamas ja kääksutasin seal ema

rõõmuks vihase näoga viiulit, kui meie hea peretuttav David Oistrahh talle ütles: „Ärge piinake oma poissi, ta ei taha viiulit mängida. Eestis on koorilaul au sees ja väga tugevad koorid, pange ta dirigeerimist õppima. Äkki saab temast hoopis dirigent?”

Pean David Oistrahhi oma muusikaliseks ristiisaks.

Džäss, mu arm

Ma ei pidanud kodu- ja koolipoolsele klassikalise muusika dieedile vastu, sest mind tõmbas kohutava jõuga džässmuusika. Juba kooliajal sain oma esimese töökoha löökpillimängijana Eesti Raadio sümfooniaorkestris, kus tutvusin Kalju Terasmaaga. Kõrvalstuuudios tegutses Eesti Televisioon, seal algasid Arne Oidi nimelised

võistluskontserdid ja ka meie panime kokku kvarteti ning osalesime võistlusel.

Gennadi Podelski kirjutas tollase menutantsu lipsi põhjal samanimelise laulu, seda esitas Heli Lääts ja meie nelik saatis teda. Kvartett tegutses ainult neli aastat, aga kõik laulud, mis salvestasime, on saanud legendaarseks.

Elu eeskujud

Minu unistuste kangelased olid lapsepõlves David Oistrahh ja Georg Ots, kes elas sõja ajal Jaroslavl'i pagulasaastatel meie toa vastas. Muusikakoolis sai mu suurimaks iidoliks Gustav Ernesaks (pildil). Kõige lähem eeskuju oli aga Neeme Järvi, kes on minust täpselt kaks aastat vanem – oleme sündinud samal päeval. Igal mu sünnipäe-

val jõuab Neeme helistada mulle enne kui mina talle. Läänud aastal oli nii: „Palju õnne sünnipäevaks, Eri, kus sa oled?“, „Olen Pariisis, istume Areliga Eiffeli torni restoranis, sööme foie gras'd ja joomes šampanjat. Kus sina oled?“, „Mina olen Göteborgis ja salvestan sümfooniast.“ Jah, Neeme on täielikult muusikale pühendunud.

Kutsumus: dirigent

Käisin veel konservatooriumis, kui Neeme Järvi leidis, et olen sobilik dirigent 1965. aastal Estonias „West Side Story“ juhatama. Sel oli tohutu menu. Ühendasin dirigeerimise trummimänguga: vasakuga mängisin trummi, paremaga dirigeerisin. Neli aastat hiljem käisin Bratislavas dirigentide konkursil, võitsin selle ja sain esimesed küllakutsed sõita külalidirigendina sotsmaadesse ja üle suure Nõukogude Liidu. Kui sain kutse tulla dirigendiks Moskva Suurde Teatrisse, algas mu tõsine dirigendikarjäär. Elu dirigendina on olnud nii kirju, et ei usu ise ka, et olen seda kõike teinud.

Eluaegne sõprus

Olen Arvo Pärdiva (pildil) lapsepõlvesõber. Kui mul oli konservatooriumis probleem (olin laisk ja üks õppejõud ähvardas mu koolist välja visata), lasime Arvoga Tallinnast jalga Ida-Virumaale. Üks kooliõde elas Kuremäe kloostri lähedal, olime seal mõni aeg. Käisime iga päev kloostri ja usun, et see mõjutas Pärdi suhet õigeusku. Tunnen teda kui väga lõbusat inimest. Noorena oli tal neerudega probleeme ja kui ta viibis sanatooriumis, lähetas ta mulle sealt rahakaardi. Saatis ühe kopika. Juures oli tekst: „Ära seda tühja-tähja peale raiska.“ Allkiri oli Nierenstein (saksa keeles neerukivi).

Masuurikas, ema poeg

Minu ema Anna ja isa Eduard õppisid konservatooriumis ühel kursusel koos Gustav Ernesaksa ja Eugen Kapiga. Muusika oli nende elus väga tähtis, nad olid sellele pühendunud, kuid ühel hetkel hakkasid sõbrad ema sõnul sõna võtma: muusika muusikaks, aga teile peaks laps sündima! Ja nii nad meisterdasidki mu valmis!

Kuna elasime 21. kooli kõrvalmajas ja kasvasin sõna otseses mõttes klaveri kõrval, oli loogiline, et ema viis mu Raua tänava muusikakallakuga kooli.

Olin elav poiss, ema käis tihti mu asju klaarimas. Ühel päeval vaatasin näiteks, et piimamees, kes müüs ümberkaudsetele elanikele piima, oli sidunud oma hobuse ja vankri puu külge ning minema läinud.

Ma võtsin hobuse, hüppasin talle selga ja sõitsin kooli peauksest sisse – sõbrad hoidsid uksi lahti. Tahtsin hobusega trepist üles ka minna, aga vaat sinna keeldus hobune minemast.

Tagasihoidlik elumees ja hurmur

Omal ajal tahtsin olla ka elumees. Armusin väga kergesti ja tihti, aga jäin tihtipeale teiseks. Viinapitsi pole ma küll sülitanud, ent alkohol pole mu jaoks kunagi probleem olnud. Ühtki suitsu pole

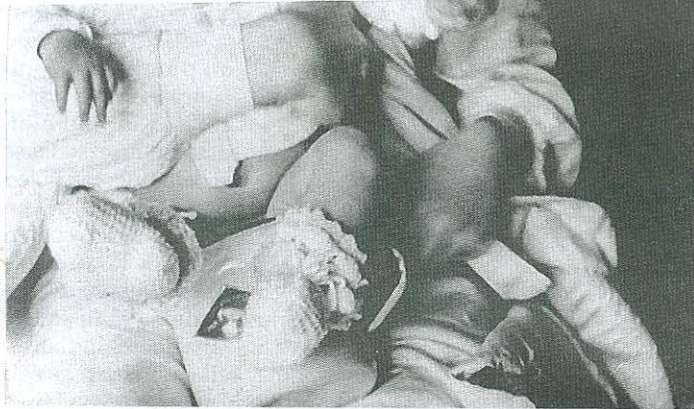
Tervis, kallis vara

Sain juba kahekümnesena aru, et ei tohi liiga suurt koormat selga võtta. Mängisin siis nii restorani ansambelis kui ka Eesti Raadio orkestris löökpile, laulsin kvartetis, osalesin telerežissööride kursustel (tahtsin ka diktoriks minna, aga sinna mind õnneks ei võetud), käisin Draamateatri stuudios näitlemist õppimas. Ja kui raadio Hõbehall viis töötajad Krimmi ekskursioonile, olin mina ka loomulikult osaline. Olin oma tervise sellise rapsimisega nii ära kulutanud, et kukkusin tagasi teel Krimmist kokku. Mind viidi kiirabiga Moskva haiglasse, kus veetsin kaks ja pool kuud.

See oli mu jaoks juba tollal suur hoiatus. Arstid ütlesid, et kui tahan elada, võin teha pool sellest, mida minuvanune inimene teeb. Aga ma olen kogu elu teinud vähemalt pooleteise inimese eest. Köva tempo on olnud peal. Mul on olnud kolm insulti, olen aurusaunas kukkudes oma jala ära keetnud ja pärast seda kaks kuud Moskva haiglas paranenud.

Teistmoodi mõtlemine
Jaanuaris veetsin kolm nädalat Hispaanias Marbellas ühes kliinikus, mis maksis küll palju, aga pani teistmoodi mõtlema. Kolme nädalaga kadus kümme kilo. Tervislik dieet, imemassaa-

žid, kõikvõimalikud vetikamähised ja jalutuskäigud mõjusid arstide järelevalve all väga hästi. Olen muutnud oma elustiili. Mul on nüüd toas jalgratas, vantan seda pea iga päev. Kärakat enam ei võta, kohvi ei joo, sünnipoole väiksemaid portsjone kui varem. Kaal on veel paar kilo alla läinud. Ainus, mis mind häirib, on treppidest käimine. Loodevastasti kolme peagi oma uude Kadrioru koju, mis on ruumikas korter ühel tasapinnal, see teeb elu lihtsamaks. Ma ei juhi ise enam ka autot, sest tundub äärmeste tuumik kinkis mulle pool aastat tagasi Mercedese kasutusõiguse koos autojuhiga.

tänava muusikakallakuga kooli. Olin elav pois, ema käis tihti mu asju klaarimas. Ühel päeval vaatasin näiteks, et piimamees, kes müüs ümberkaudsetele elanikele piima, oli sidunud oma hobuse ja vankri puu külge ning minema läinud.

Ma võtsin hobuse, hüppasin talle selga ja sõitsin kooli peakust sisse – sõbrad hoidsid uksti lahti. Tahtsin hobusega trepist üles ka minna, aga vaat sinna keeldus hobune minemast.

Tagasihoidlik elumees ja hurmur

Omal ajal tahtsin olla ka elumees. Armusin väga kergesti ja tihti, aga jäin tihtipeale teiseks. Viinapitsi pole ma küll sülitanud, ent alkohol pole mu jaoks kunagi probleem olnud. Ühtki suitsu pole ma elus teinud. Olen osanud ennast terve elu distsiplineerida ja teadnud, et edasi jõuad ainult siis, kui tunned hästi kella, kalendrit ja takti.

Kolm abielu

Armusin nooremana väga tihti. Armumise pisik on mul tegelikult siiani sees, ilusad naised meeldivad mulle väga. Ja olen uhke selle üle, et olen olnud kolm korda abielus toredate ja ilusate naistega.

Aastal 1966 armusin Tartus olles kõrvuni väga ilusasse naisterahvasse, kelle nimi oli Nieves Redi. Elasime koos poolteist aastat ja sündis tütar Diana. Siis võttis Nieves lapse ja läks tagasi Tartusse oma eelmise kallima juurde, kellega ta ka abiellus.

22 aastat Arieliga

Ülle Ullaga elasin koos 20 aastat, millest seitse olime abielus. Ülle süstis minusse armastuse oma kodusaares Hiiumaa vastu, meil oli seal suvekoju. Arieliga (pildil) käib kahekümne teine aasta, abiellusime 1993. aastal. Kui kõik hästi läheb, lisandub neid aastaid veelgi.

Abielludes on mul olnud alati põhimõtte, et sinu lapsed on ka minu lapsed. Olen püüdnud suhtuda oma abikaasade lastesse kui omadesse, neid toetada ja hellitada. Suur kasvataja pole ma aga olnud, sest olen terve elu olnud abielus oma tööga.

Ma pole olnud hiilgav isa, vanaisa ega vanavanaisa. Kui ärkan, on esimene mõte ikka minu töö.

